

รายงานฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ประเภท อปท.	อปท.	ชื่อนวัตกรรมฯ/ โครงการ	ประเภท	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ นวัตกรรมฯ/ โครงการ	เบอร์ ติดต่อ	ปีที่ทำ	รางวัลที่ได้รับ		วัตถุประสงค์	รายละเอียด	รูป ภาพ
										ปีที่ ได้รับ	ชื่อ รางวัล			
๑	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านหัตถกรรม : จักสานไม้ไผ่	ผลิตภัณฑ์	นาวสม ชีดำม		๒๕๔๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา ไทย	การจักสานเครื่องใช้ในครัวเรือน ด้วยไม้ไผ่ เช่น ตีบข้าวใส่ข้าว เหนียว กระดัง หวดนึ่งข้าว ไซ ดักปลา ข้องใส่ปลา กระหยั่ง เป็นต้น	ทำ
๒	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านหัตถกรรม : การทอผ้าย้อม คราม	ผลิตภัณฑ์	นางบรรเทีย น โถชัยคำ		๒๕๔๐	-		เพื่อศึกษา ศิลปะ เอกลักษณ์ การย้อมสีผ้า ฝ้ายด้วยสี ธรรมชาติ และการ ส่งเสริมอาชีพ	สีย้อมที่ได้จากต้นคราม นำต้น ครามมามัดแช่น้ำและหมัก เป็นน้ำคราม นำผ้าฝ้ายสีขาวจุ่ม ลงไปย้อม เมื่อบิดน้ำออกผ้าจะ กลายเป็นสีคราม นำไปตากให้ แห้ง ทำซ้ำอีกอย่างน้อย ๓ น้ำ จนกว่าจะได้สีอ่อนหรือแก่ ตามต้องการ	ทำ
๓	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านหัตถกรรม : การทอผ้าย้อมสี ธรรมชาติ	ผลิตภัณฑ์	นางบรรเทีย น โถชัยคำ		๒๕๔๐	-		เพื่ออนุรักษ์ เอกลักษณ์ การย้อมสีผ้า ฝ้ายด้วยสี ธรรมชาติ และการ ส่งเสริมอาชีพ	สีธรรมชาติที่ได้จากพืช จาก เปลือกไม้ ใบไม้ และผลลูกไม้ เช่น ลูกกระบกให้สีเทา ครั่งให้สี ชมพูอมม่วง สีเหลืองจาก ต้นขนุน สีครามจาก ต้นคราม ฯลฯ	ทำ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ประเภท อปท.	อปท.	ชื่อนวัตกรรมฯ/ โครงการ	ประเภท	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ นวัตกรรมฯ/ โครงการ	เบอร์ ติดต่อ	ปีที่ทำ	รางวัลที่ได้รับ		วัตถุประสงค์	รายละเอียด	รูป ภาพ
										ปีที่ ได้รับ	ชื่อ รางวัล			
๔	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านเกษตรกรรม : การปลูกมะเขือ เทศ	ผลิตภัณฑ์	นางจุฬารัตน์ ชีแพง		๒๕๖๐	-	-	เพื่อสร้าง รายได้	เกษตรกรปลูกมะเขือเทศหลัง การ ทำนาเป็นรุ่นๆ รุ่นที่ ๑ ปลูกในช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม รุ่นที่ ๒ ปลูกในช่วง เดือน พฤศจิกายน และรุ่นที่ ๓ จะปลูกในช่วงเดือนธันวาคม ส่วนมากผลผลิต ที่ได้จะอยู่ ในช่วงรุ่นที่ ๒-๓ สายพันธุ์ที่ เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุดคือ มะเขือเทศสายพันธุ์ เพอร์เฟ็ค โกลด์ ๑๑๑ เนื่องจากจะให้ ผลผลิตที่ดี มีเนื้อแน่น สวยงาม เปลือกหนา ต้านทานโรคได้ ดีกว่าสายพันธุ์อื่นๆ รวมถึงจะมี ลักษณะลำต้นที่สูงกว่า เหมาะ แก่การนำไปแปรรูปและ จำหน่ายตามท้องตลาด	ทำ
๕	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านปราชญ์ ชาวบ้าน : หมอдин อาสา	บริการ	นายสมจิต ชี ด้วง		๒๕๖๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ดินและน้ำ และการ ปรับปรุงบำรุง ดิน	หมอดินอาสาเป็นผู้ให้คำแนะนำ เผยแพร่ความรู้ ร่วมดำเนิน กิจกรรมการพัฒนาที่ดิน แจกจ่ายพันธุ์พืชบำรุงดินและ อื่นๆ รวบรวมปัญหาความ ต้องการวัสดุการเกษตร	ทำ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ประเภท อปท.	อปท.	ชื่อนวัตกรรมฯ/ โครงการ	ประเภท	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ นวัตกรรมฯ/ โครงการ	เบอร์ ติดต่อ	ปีที่ทำ	รางวัลที่ได้รับ		วัตถุประสงค์	รายละเอียด	รูป ภาพ
										ปีที่ ได้รับ	ชื่อ รางวัล			
๖	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านการแพทย์ แผนไทย : ยาเขียว	ผลิตภัณฑ์	นางลออ ชี แพง		๒๕๔๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา แพทย์แผน ไทย	ยาเขียว ตำรับยาไทยตามองค์ ความรู้ของแพทย์แผนไทยหรือ หมอพื้นบ้านที่มีการใช้กันมา นานหลายทศวรรษ และเป็น ตำรับที่ยังมีการผลิตขายทั่วไป ตราจนปัจจุบัน ประชาชน ทั่วไปในสมัยก่อนรู้จักวิธีการใช้ ยาเขียวเป็นอย่างดี มักใช้ยาเขียวในเด็กที่เป็นไข้ ออกผื่น เช่น หัด อีสุกอีใส เพื่อ กระตุ้นให้พิษไข่ออกมา เป็นผื่น เพิ่มขึ้น และหายได้เร็ว	ทำ
๗	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านการแพทย์ แผนไทย : น้ำมันเหลือง	ผลิตภัณฑ์	นางบุญเลิศ ชีด้าม		๒๕๔๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา แพทย์แผน ไทย	น้ำมันเหลือง หรือที่เรียกอีกชื่อ ว่าน้ำมันไหล เป็นยาแผน โบราณของไทยเรา ที่ได้รับการ สืบทอดองค์ความรู้ มาแต่ โบราณ โดยการถ่ายทอดจาก รุ่นสู่รุ่น มีสรรพคุณทางยา สมุนไพรช่วยบรรเทาและขจัด อาการวิงเวียน หน้ามืด แก้เคล็ดขัดยอก แก้ปวดตาม ร่างกาย	ทำ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ประเภท อปท.	อปท.	ชื่อนวัตกรรมฯ/ โครงการ	ประเภท	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ นวัตกรรมฯ/ โครงการ	เบอร์ ติดต่อ	ปีที่ทำ	รางวัลที่ได้รับ		วัตถุประสงค์	รายละเอียด	รูป ภาพ
										ปีที่ ได้รับ	ชื่อ รางวัล			
๘	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านการแพทย์ แผนไทย : ลูก ประคบ	ผลิตภัณฑ์	นางช้อน พลราชม		๒๕๔๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา แพทย์แผน ไทย	ลูกประคบสมุนไพร ได้จากการ นำสมุนไพรหลายชนิดมาผ่าน การทำมาสะอาดแล้วนำมา หั่นหรือสับให้เป็นชิ้นตามขนาด ที่ต้องการ ตำพอแตก ใช้สด หรือทำให้แห้ง นำมาห่อหรือ บรรจุรวมกันในผ้าให้ได้รูปทรง ต่างๆ เช่น ทรงกลม หมอน สำหรับใช้นาบหรือกดประคบ ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อทำ ให้กล้ามเนื้อผ่อนคลาย ถ้าเป็น ลูกประคบสมุนไพรแห้ง ก่อนใช้ ต้องนำมาพรมน้ำแล้วทำให้ร้อน โดยการนึ่ง	ทำ
๙	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านวัฒนธรรม : การทำขนม พื้นบ้านโบราณ	ผลิตภัณฑ์	นางนารี ซี แพง		๒๕๔๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา การทำขนม พื้นบ้าน โบราณ	ในสมัยโบราณ เมื่อถึงเทศกาล งานบุญประจำปี คนไทยอีสาน จะมารวมตัวกันช่วยกันทำขนม หวานต่างๆ ช่วยกันทำขนม เสร็จแล้วแจกจ่ายกันไปเพื่อ นำไปทำบุญตักบาตรในตอนเช้า ของอีกวัน คนอีสานเชื่อกันว่ามี บุญอันสงค้มาก ขนมหวานที่ ทำ เช่น ข้าวโป่ง ข้าวต้มมัด ลอดช่อง และขนมหมก	ทำ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ประเภท อปท.	อปท.	ชื่อนวัตกรรมฯ/ โครงการ	ประเภท	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ นวัตกรรมฯ/ โครงการ	เบอร์ ติดต่อ	ปีที่ทำ	รางวัลที่ได้รับ		วัตถุประสงค์	รายละเอียด	รูป ภาพ
										ปีที่ ได้รับ	ชื่อ รางวัล			
๑๐	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านวัฒนธรรม : อาหารพื้นถิ่นอีสาน	ผลิตภัณฑ์	นางนิตยา ซี ด้วง		๒๕๔๐	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	อาหารพื้นบ้านอีสานส่วนมาก จะมีรสเผ็ด เค็ม เปรี้ยว รับประทานกับข้าวเหนียว วิธี ปรุงอาหาร ได้แก่ ลาบ ก้อย หมก เอ้าะ อ่อม แกง ต้ม ซุป ปิ้ง ดอง นึ่ง ตำ แจ่ว ปั่น เมี่ยง อาหารอีสาน เช่น ส้มตำ ซุป หน่อไม้ อ่อมปลาดุก ลาบปลา ดุก แจ่ว ส้มผัก ไส้กรอกอีสาน แกงหน่อไม้โบราณ ฯลฯ	ทำ
๑๑	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านวิสาหกิจ ชุมชน : ล่องแพ ไม้ไผ่	บริการ	นายเชิด เหล่าแหลม		๒๕๖๕	-	-	เพื่ออนุรักษ์ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	กิจกรรมในชุมชน เช่น ล่องแพ ล่องแก่ง ชมวิวที่สะพานบุญ ชมวิวที่ผาสะแหล ชมหน้าผา แกะสลัก ๓๐๐๐ ปี ที่ถ้ำภูผายล โฮมสเตย์ลานแคมป์ปิ้ง	ทำ
๑๒	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านวิสาหกิจชุมชน : ชุมชนท่องเที่ยว กกปลาชีว	บริการ	นายบุญเถิง ชีด้าม		๒๕๖๕	-	-	๑. เพื่อสร้าง รายได้ ๒. ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	กิจกรรมในชุมชน เช่น พายเรือ คายัค ล่องแพ ล่องแก่ง ชมวิวที่ สะพานบุญ ชมวิวที่ผาสะแหล ชมหน้าผาแกะสลัก ๓๐๐๐ ปี ที่ถ้ำภูผายล โฮมสเตย์ลาน แคมป์ปิ้ง นั่งรถตึกไปชมพระ อาทิตย์ ชมผ้าทอย้อมสี ธรรมชาติปักลายดอกไม้	ทำ

ที่	จังหวัด	อำเภอ	ประเภท อปท.	อปท.	ชื่อนวัตกรรมฯ/ โครงการ	ประเภท	ชื่อ ผู้รับผิดชอบ นวัตกรรมฯ/ โครงการ	เบอร์ ติดต่อ	ปีที่ทำ	รางวัลที่ได้รับ		วัตถุประสงค์	รายละเอียด	รูป ภาพ
										ปีที่ ได้รับ	ชื่อ รางวัล			
๑๓	สกลนคร	ภูพาน	อบต.	กกปลา ชีว	ด้านวิสาหกิจชุมชน : การทำหน่อไม้อัด	ผลิตภัณฑ์	นายตู้ นารถชมสา		๒๕๓๐	-	-	๑. เพื่อถนอม อาหาร ☐ ๒. สร้าง อาชีพและ รายได้ใน ครัวเรือน ☐ ๓. สร้าง ประโยชน์จาก วัตถุดิบใน ชุมชน ☐ ๔. เพื่อ อนุรักษ์ภูมิ ปัญญา ท้องถิ่น	วิธีทำ : นำหน่อไม้สดมาปอก เปลือกออก ตัดแต่ง ล้างน้ำ บรรจุลงในถุง พลาสติก บรรจุ ถุงละประมาณ ๑ กิโลกรัม รวบปากถุงรัดยางไม้ให้แน่นนัก ป้องกันถุงโป่งพอง และแตก ในขณะที่นี้ หากไม่แตกก็จะมี อากาศในถุง อาจเป็นเหตุของ เชื้อรา ทำให้เน่าเสียเก็บได้ไม่ นาน นี้ประมาณ ๑ ชั่วโมง เมื่อเปิดฝามือควรรีบรัดปาก ถุงให้แน่นขณะที่กำลังร้อนๆ ป้องกันอากาศภายนอกเข้าถุง นำถุงซ้อนอีก ๑ ชั้น รัดให้แน่น เก็บไว้รับประทานนอกฤดูกาล หรือจำหน่าย	ทำ